

НОРМАТИВНО - ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ У НІМЕЧЧИНІ

Гученко В.М.

*студент 5 курсу юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна*

Під нормативно-правовим забезпеченням діяльності поліції Німеччини розуміється створена в результаті правотворення система норм права, що регламентує найважливіші елементи правового статусу поліції. Зокрема:

- порядок здійснення компетенції поліцейськими службами і органами (відповідно закріплює повноваження поліції і підстави їх застосування);
- заходи соціального і правового захисту поліцейських;
- перелік конституційних прав, реалізація котрих обмежується у зв'язку з проходженням громадянами служби в поліції, визначає особливості юридичної відповідальності поліцейських;
- питання внутрішньої службової діяльності (призначення на посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності) та інші.

Правові основи функціонування поліції Німеччини закріплені в Конституції ФРН [1]. В положеннях основного закону слово «поліція» згадується кілька разів. В ст.ст. 35, 73, 87, 91 даного документу визначаються головні завдання поліції Німеччини, регулюються найважливіші питання щодо здійснення управління поліцейськими силами федерації і земель при виникненні надзвичайних обставин, за умов існування небезпеки територіальній цілісності федерації, а також щодо діяльності поліцейських сил для подолання небезпечних явищ, які загрожують «основам вільного демократичного ладу Федерації або землі».

У Німеччині найважливішими спеціальними законодавчими актами загальнофедерального значення, якими регулюються питання, що пов'язані з проходженням служби громадянами в поліції є Федеральний Закон «Про забезпечення службовців та суддів федерації і федеральних земель» в редакції від 19.07.2006 року, Федеральний дисциплінарний статут від 09.07.2001 року, Федеральний Закон «Про оклади федеральних чиновників» в редакції від 06.08.2002 року, Федеральний Закон «Про федеральне відомство кримінальної поліції та співробітництво федерації і земель в кримінальних справах» від 07.07.1997 року.

Доцільно відмітити, що в Німеччині на сьогодні не існує єдиного загальнофедерального закону про поліцію. Історія розвитку поліцейського права ФРН свідчить про те, що після Другої світової війни у державі активізувалася тенденція до уніфікації поліцейського законодавства. У 1972 році під час конференції федерального міністра внутрішніх справ з міністрами земель було запропоновано розробити закон про поліцію загальнофедерального значення. Після кількох років розробки, 11.06.1976 року та 25.11.1977 року було презентовано два проекти загальнофедерального закону про поліцію. Один був розроблений апаратом МВС федерації, інший – групою відомих вчених-поліцейстів. Один з них, у разі прийняття, мав стати рекомендаційним документом для законодавця суб'єктів федерації, які повинні були привести своє поліцейське законодавство у відповідність до даних документів.

Жоден з зазначених документів не був прийнятим. Як відмічають німецькі вчені-поліцейсти Карл Хейнц Рудер та Стефен Шмітт причиною цього стала невизначеність багатьох понять, загальна юридична недосконалість і, як наслідок, — відсутність схвалення серед експертів, науковців та суспільства [80, с. 50]. Через дев'ять років 12.03.1986 року на спільному засіданні керівників МВС федерації та МВС земель на обговорення був представлений відкоригований варіант

попереднього проекту загальнофедерального закону про поліцію. Цього разу його було схвально оцінено і взято до відома міністрами внутрішніх справ федеральних земель як еталонний варіант законів про поліцію всіх земель. Через кілька років поліцейське законодавство суб'єктів федерації більшою частиною було приведено у відповідність з проектом. Проте, загальнообов'язкової юридичної сили законопроект з того часу так і не набув, зберігши статус декларативного, програмного документу. На протязі 90-х років XX століття до проекту було внесено кілька змін та доповнень [81, с. 253].

Законодавчий рівень правового регулювання діяльності поліції Федеративної Республіки Німеччини характеризується наявністю в кожній землі спеціального закону про поліцію: в землі Північний Рейн-Вестфалія діє Закон «Про поліцію» від 25 березня 1980 року зі змінами від 26 червня 1984 року, в Баден-Вюртемберзі діє Закон «Про поліцію» від 13 січня 1992 року, в Баварії – Закон «Про завдання та повноваження Баварської державної поліції» від 14 вересня 1990 року, в землі Бранденбург – Закон «Про організацію поліції федеральної землі Бранденбург» від 20.03.1990 року, в Макленбург-Передній Померанії – Закон «Про організацію поліції» від 26.11.1993 року, в Саксонії Анхальт – Закон «Про організацію поліції» від 01.03.1991 року, в Тюрінгії – Закон «Про завдання поліції» від 04.06.1992 року, Закон землі Гессен «Про громадську безпеку та порядок» від 31.03.1994, Закон землі Саксонія «Про поліцію вільної Землі Саксонія» від 15.08.1994 року та інші.

Науковий керівник: к.ю.н. Передерій О.С.

Список використаних джерел:

1. Конституция ФРГ // В.В. Маклаков Конституции зарубежных государств: учебн. пособие / В.В. Маклаков. — М.: Издательство «Бек», 2002. — 592 с.
2. Karl-Heinz Ruder, Steffen Schmitt. Polizeirecht Baden-Wurtemberg. Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 2005, s. 450
3. Жалинский А., Ретрихт А. Введение в немецкое право / А.Жалинский, А. Ретрих. — М.: СПАРК, 2001. — 767 с.

СВЯЗЬ КРИМИНАЛИСТИКИ С ТЕОРИЕЙ ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Даньшин Максим Валерьевич

кандидат юридических наук, доцент,

доцент кафедры уголовно-правовых дисциплин,

заместитель декана юридического факультета

Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина

1. В современных условиях развития научных знаний и создания фундаментальных теоретических основ наук уголовно-правового цикла вопрос о соотношении и связях криминалистики и теории оперативно-розыскной деятельности занимает особое место в силу особой актуальности и практической ценности. Криминалистика и теория ОРД — наиболее близкие по теоретическому и практическому содержанию юридические науки. Они имеют одни объекты изучения — преступную деятельность различных видов и деятельность по ее раскрытию и расследованию. Много общего и в истории их развития, тактике и методике проведения следственных действий и ОРМ. Проблематика связи этих двух наук или вопросы соотношения понятий дознания, поиска и сыска — были и остаются объектом самостоятельных исследований известных отечественных и зарубежных ученых-криминалистов, таких как Р.С. Белкин, А.Н. Васильев, А.И. Винберг, В. Громов, В.Б. Жилинский, Е.У. Зицер, П.В. Макалинский, Г.А. Матусовский, С.П. Митричев, В.М. Натансон,